

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ
Legea managementului cultural
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ Inițiativă a Ministerului Culturii
2.2. Descrierea situației actuale Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură a stabilit cadrul legal privind modul în care se organizează și evaluează managementul instituțiilor publice de cultură din România. Cu timpul, reglementările cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 au suferit o serie de modificări, în special prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2013 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 189/2008, cât și prin Legea nr. 185/2014 pentru aprobarea O.U.G. nr. 68/2013. Deși dinamica dezvoltării instituțiilor publice de cultură a înregistrat schimbări esențiale, totuși ultimele intervenții legislative asupra O.U.G. nr 189/2008 sunt cele realizate prin efectul O.U.G. nr. 68/2013 și al Legii de aprobare a acesteia – Legea nr. 185/2014. În aplicarea O.U.G. nr. 189/2008, cu modificările și completările ulterioare, a fost adoptat Ordinul Ministrului Culturii nr. 2799/2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului-cadru al contractului de management, ceea ce a condus la o uniformizare contraproductivă și excesiv birocratică la nivel național, fără a ține cont de diferențele specifice între diversele instituții din diversele regiuni. Aplicarea neunitară a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 a condus la numeroase probleme care au vizat, în special, procedurile privind concursurile de proiecte de management, inclusiv în ceea ce privește constituirea comisiilor de concurs, modalitatea de realizare a evaluărilor și, îndeobște, lipsa de transparență. Aceste aspecte au generat numeroase litigii pe rolul instanțelor de judecată, care, la rândul lor, au condus la înlocuirea regulii cu excepția prin generalizarea managementului interimar pentru perioade îndelungate și la disfuncționalități în activitatea instituțiilor respective, dar și la soluții situate în afara cadrului de reglementare. Totodată, au fost constatate în practică o serie de inadvertențe și neclarități în ceea ce privește: aplicarea neunitară a prevederilor actelor normative (O.U.G. nr. 189/2008, O.M.C. nr. 2799/2015) la nivelul țării; condițiile de studii pe care trebuie să le îndeplinească candidații la concursurile de proiecte de management; lipsa unor limitări în ceea ce privește proiectele proprii ale managerului pe care le derulează în instituția pe care o conduce; inaplicabilitatea sancțiunilor contravenționale din actul normativ în vigoare; insuficienta reglementare a interimatului; lipsa unei precizări clare referitoare la condițiile de pregătire pe care trebuie să le îndeplinească specialiștii din comisiile de concurs/evaluare; analiza neunitară a proiectelor de management și a rapoartelor de activitate de către specialiștii din comisiile de concurs/evaluare; lipsa de corelare a unor termene sau chiar contradictorialitatea acestora din reglementări, fie ele primare, secundare, terțiare.

În acest context, experiența acumulată în cei peste 17 ani de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 a demonstrat faptul că actualul cadru normativ nu mai răspunde nevoilor reale ale instituțiilor de cultură și astfel nici așteptărilor cetățenilor, fiind necesară adoptarea unei legislații adaptate realităților sociale și provocărilor actuale.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de lege propune o reformă structurală a mecanismelor de selecție, evaluare și funcționare a managementului cultural, având ca scop profesionalizarea și transparentizarea acestora prin adaptarea legislației la realitățile diverse ale instituțiilor de cultură. Proiectul noii legi a managementului instituțiilor publice de cultură are în vedere abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, și preluarea acelor dispoziții care s-au dovedit aplicabile și eficiente în practică, asigurând astfel continuitatea elementelor care au funcționat corespunzător. Adoptarea unei noi legi va permite, atât consolidarea aspectelor pozitive ale cadrului normativ anterior, cât și corectarea și modernizarea acelor componente care nu mai corespund cerințelor actuale ale sectorului cultural public, în favoarea unui sistem de management performant, transparent și predictibil.

Elementele de noutate propuse prin prezenta intervenție legislativă vizează următoarele:

- eliminarea unei confuzii terminologice prin (re)introducerea termenului consacrat, cel de director sau, după caz, director general, care asigură managementul instituției publice de cultură în baza contractului de management;

- clarificarea cerințelor de studii și de experiență managerială pe care trebuie să le îndeplinească candidații la concursurile de proiecte de management și reglementarea situațiilor derogatorii de la cerințele de studii (posibilitatea modificării acestora de către autoritate în lipsa candidaturilor sau acceptarea candidaturii celor cu experiență managerială dobândită în condițiile OUG nr. 189/2008). Introducerea unor trimiteri explicite la domeniul de activitate al instituției, astfel cum acesta este definit în legea specială (a muzeelor, bibliotecilor, așezămintelor culturale, instituțiilor de spectacole/concerte etc.) și/sau în alte reglementări aplicabile (cuprinse după caz, în legislația secundară - HG/HCL de funcționare sau ale Regulamentelor aferente aprobate de către autoritate) aduce claritatea necesară;

- definirea și introducerea conceptului de „echipă managerială”, formată din specialiști din diverse domenii de activitate specifice tipului de instituție pentru care se organizează concursul de proiecte de management, care completând atuurile candidatului titular, elaborează și depun împreună cu acesta, în vederea implementării comune, un proiect de management;

- înlocuirea lipsei de asumare a autorității cu implicarea directă, prin noua instituție a selecției manageriale (în situații întemeiate pe sarcinile și obiectivele viitorului mandat managerial, autoritatea poate lansa invitație motivată, către un specialist, în considerarea calităților sale profesionale și/sau experienței în management; pentru depunerea candidaturii, procedura de evaluare a respectivei candidaturi - obligatoriu în echipă -, presupune respectarea strictă a tuturor condițiilor de transparență, precum și a procedurii de analiză și evaluare reglementată de lege) și, în calitate de finanțator din fonduri publice a instituțiilor de cultură, asumarea consecințelor privind calitatea activității manageriale atribuite pe această cale de excepție;

- reglementarea faptului că managementul cultural, spre deosebire de specificități

ale domeniului sănătății sau educației, poate fi încredințat persoanelor care au atins vârsta de pensionare, fiind permisă valorificarea experienței dobândite atât prin continuarea mandatelor aflate în derulare, cât și prin posibilitatea unei/unor noi candidaturi, exclusiv în competiție deschisă în cadrul unei echipe;

- introducerea unei etape distincte pentru verificarea administrativă a dosarelor de concurs;

- eliminarea anonimizării proiectelor de management depuse la concurs (comunicarea publică atât a componenței comisiei chiar la numirea ei, cât și a candidaților și a proiectelor de management aferente fiecărei candidaturi conforme – la încheierea etapei de verificare administrativă) și a informațiilor legate de evaluare (în termen de 24 de ore de la încheierea ultimei etape, rezultatul obținut, precum și grilele de analiză și notare a proiectelor de management se aduc la cunoștința candidaților și la cunoștința publică);

- eliminarea modelelor cadru (de Regulament de organizare și desfășurare a concursului de management/evaluării, de soluționare a contestațiilor, caiet de obiective), corespunzător specificului instituției publice de cultură. Aceste documente vor fi elaborate de către fiecare autoritate în parte, Ministerul Culturii urmând a pune la dispoziție un Ghid de bune practici;

- eliminarea instituției „programului minimal” și înlocuirea acesteia cu instituția reconsiderată a negocierii contractului dintre manager și autoritate, astfel încât părțile să poată identifica soluții pentru asigurarea proporției de o treime reprezentând costuri de realizare a obiectului de activitate a instituției și proporției de două treimi reprezentând totalul cumulat al cheltuielilor de întreținere și funcționare necesare instituției, inclusiv fondul de salarii;

- simplificare administrativă și asigurarea adaptabilității necesare la diversitatea domeniilor și instituțiilor prin modificarea criteriilor și subcriteriilor de evaluare, care constituie structurarea proiectului managerial (și al raportului de activitate), și introducerea indicatorilor de performanță, respectiv accentuarea obiectivelor și strategiilor manageriale concrete;

- introducerea de măsuri pentru combaterea și sancționarea furtului intelectual, a însușirii (insuficient-nesatisfăcătoare) a proiectelor/rapoartelor scrise de terți;

- modificarea structurii caietului de obiective și – pe cale de consecință a proiectului de management/raportului de activitate, întocmit de către autoritate;

- înlocuirea sistemul actual de desemnare a comisiilor de concurs/evaluare, prin crearea unui Portal al evaluatorilor în management cultural, gestionat de Ministerul Culturii. Desemnarea aleatorie a membrilor comisiilor;

- reglementarea incompatibilităților aplicabile candidaților, membrilor din comisiile de concurs/evaluare, secretariatelor acestora;

- introducerea de calitative rezultate din translatarea notelor obținute la evaluarea proiectelor de management și a rapoartelor de activitate a managerilor;

- înlocuirea evaluării cronofage anuale cu procedura de evaluare etapizată, pe baza foii de parcurs a mandatului, etapele fiind fixate prin contractul de management;

- introducerea obligativității managerului de a publica proiectul de management câștigător pe pagina de internet a instituției publice de cultură;

- clarificarea reglementării componenței comisiei pentru soluționarea contestațiilor, atât în cazul concursului de management, cât și la evaluarea managementului, precum și a secretariatelor acestor comisii;

- introducerea expresă a obligației managerilor (inclusiv a celor interimari) de a proceda la predarea-primirea mandatului, avizarea și înaintarea către autoritate a documentelor aferente;
- reintroducerea dispozițiilor din forma inițială a ordonanței de urgență privind armonizarea duratei contractelor de management/mandatelor cu execuția financiar-bugetară (început și final de an calendaristic), eliminând disfuncționalitățile cauzate de preluarea aleatorie a mandatelor pe parcursul anului fiscal;
- oferirea de instrumente utile pentru autoritate la stabilirea duratei mandatului și posibilitatea adaptării acestuia pe baza recomandărilor comisiei la soluțiile cuprinse în proiectul managerial câștigător, prin raportare la experiența titularului noului contract, posibilitatea armonizării duratei mandatului cu mari proiecte investiționale sau de finanțare de care beneficiază instituția;
- completarea situațiilor de suspendare a contractului de management, cu ipoteza suspendării contractului de management la inițiativa autorității, în cazul în care managerul a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu exercitarea calității deținute;
- completarea și clarificarea dispozițiilor referitoare la asigurarea conducerii interimare, fiind interzisă asigurarea conducerii interimare peste termenul de 120 de zile calendaristice, excepțiile motivate de armonizarea cu anul bugetar fiind de strictă interpretare;
- eliminarea "concursului închis" (procedura de analizare a noului proiect de management al managerului care a obținut, în urma evaluării finale, rezultate mai mari sau egale cu nota 9, corelată cu dreptul de preferință acordat managerului meritoriu la o nouă candidatură), vizând asigurarea unui mediu concurențial și transparent pentru candidați;
- precizarea expresă a modului de calcul al termenelor prevăzute în lege;
- completarea listei contravențiilor și introducerea expresă a sancțiunii cu avertisment;
- stabilirea de norme tranzitorii în ceea ce privește:
 - i. neaplicarea dispozițiilor prezentului proiect de lege concursurilor de proiecte de management și procedurilor de evaluare a managementului aflate în curs de derulare la data intrării în vigoare a prezentei;
 - ii. adaptarea contractelor de management aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii noi, prin modificare și/sau completare cu clauze noi, fără a afecta durata inițială a acestora, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a legii noi;
- reglementarea de măsuri tranzitorii necesar a fi aplicate până la operaționalizarea Portalului evaluatorilor;
- abrogarea Ordonanței de urgență nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură;
- abrogarea dispozițiilor privind programul minimal din cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 9/1996 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a instituțiilor publice de cultură finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței Guvernului nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței de urgență nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.
- abrogarea dispozițiilor alin. (2²) și alin. (2³) ale art. 13 din Legea nr. 311/2003

muzeelor și a colecțiilor publice precum și a art. 4¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/2013 privind reorganizarea unor instituții publice aflate în subordinea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare.

2.4. Alte informații Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu e cazul.

3.9. Alte informații Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare,						

plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	-					
4.8. Alte informații Nu au fost identificate.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; Se abrogă: - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008; - dispozițiile referitoare la instituția programului minimal din cuprinsul: Ordonanței

Guvernului nr. 9/1996, Ordonanței Guvernului nr. 21/2007, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2006;
 - alin. (2²) și alin. (2³) ale art. 13 din Legea nr. 311/2003;
 - art. 4¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/2013 privind reorganizarea unor instituții publice aflate în subordinea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Vor fi elaborate:

- Ordinul ministrului culturii pentru aprobarea Codului de conduită și etică a managerilor instituțiilor publice de cultură;
- Ordinul ministrului culturii pentru reglementarea organizării și funcționării Portalului evaluatorilor și condițiile pentru dobândirea acestei calități;
- Ordinul ministrului culturii pentru aprobarea Ghidului de bune practici privind managementul instituțiilor publice de cultură.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu e cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Nu e cazul.
5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE	Nu e cazul.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu e cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu e cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu e cazul.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu e cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul va fi transmis în vederea consultării autorităților administrației publice locale în condițiile H.G. nr. 635/2022.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul: Consiliului Legislativ Consiliului Economic și Social

6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, fiind afișat pe site-ul MC în data de
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	-
7.3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	-
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

În considerarea celor evocate, supunem Guvernului spre adoptare, **proiectul Legii managementului cultural.**

DEMETER ANDRÁS ISTVÁN
MINISTRUL CULTURII

AVIZĂM:

PETRE-FLORIN MANOLE
MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

CSEKE ATTILA-ZOLTÁN
MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ALEXANDRU NAZARE
MINISTRUL FINANȚELOR

TÁNCZOS BARNA
VICEPRIM-MINISTRU

RADU MARINESCU
MINISTRUL JUSTIȚIEI